

Kimyasal incelemeler

- Patlama sonrası olay yerinden elde edilen patlayıcı madde analizi
- Uyuşturucu madde analizleri
- Toksik madde analizleri
- Kanda alkol analizi
- Parmak izi tespiti
- Boya ve mürekkep analizi
- Kumaş ve lif analizleri
- Cam karşılaştırmaları
- Yapıştırıcı, polimer gibi maddelerin analizleri

Balistik İncelemeler

Ateş Eden Elin Tespiti

Yanmamış ya da kısmen yanmış barut artıkları ile genel olarak antimon, baryum, kurşun gibi partiküllerin oluşturduğu toz bulutuna **ateşli silah atış artıkları** denir.

ATEŞ EDEN ELİN TESPİTİNDE KULLANILAN KİMYASAL YÖNTEMLER

Difenilamin Testi

- El parafinle sıvanıp soğuduktan sonra kalıp çıkarılıp, difenilaminin asidik çözeltisi ile muamele edilir.
- Ateş sonucu baruttan kaynaklanan ve deride atış artığı olarak kalan nitrat ve nitritler parafin üzerinde mavi benekler oluşturur.

Kolorimetrik Test

- Fişek kapsülünden kaynaklanan metaller (baryum, kurşun, antimon) silahın ateşlenmesi sonucu elin dış yüzeyinde iz bırakırlar.
- Pamuk kumaş asitle ıslatıldıktan sonra elden svap almak için kullanılır.
- Svap antimon tayini için trifenilmetil arsonyum iyodür; baryum ve kurşun tayini için sodyum rodizonat ile muamele edilir.

ATEŞ EDEN ELİN TESPİTİNDE KULLANILAN ENSTRÜMENTAL YÖNTEMLER

- 1.Nötron Aktivasyon Analizi (NAA)
- 2.Atomik Absorpsiyon Spektrometresi (AAS)
- 3.Taramalı Elektron Mikroskobu (SEM)
- 4.Mermi Çekirdeği Mukayese Mikroskobu
- 5.Grafit Fırın Atomik Absorpsiyon Spektrometresi (GFAAS)

Nötron Aktivasyon Analizi (NAA)

- El üzerinden örnekler alınarak nötron bombardımanına tutulur, baryum ve antimon seviyeleri belirlenir.
- Tüm elementler için kullanılamaz.
- Ayrıca nötron kaynağı sağlayan nükleer reaktör gerektirmesi yöntemin sınırlayıcı özelliğidir.

Atomik Absorpsiyon Spektrometresi(AAS)

- Eser element analizinde çözelti formu üzerinden kullanılan bir tekniktir.
- Bu yöntemle elden alınacak olan atış artığı örnekleri yapışkan bant tekniği ile alınır.
- Örnek içindeki analit miktarına bağlı olarak absorpsiyon sinyali ölçülür.

Taramalı Elektron Mikroskobu (SEM)

- Atış artıklarının bölgesel dağılımları ile ilgili bilgi vermektedir.
- Yüksek ayırım gücüne sahiptir.
- Pb,Ba ve Sb varlığının tek bir partikül düzeyinde değerlendirebilir.
- Örnekte ki tüm atış artığı partiküllerini mikron boyutunda saptayabilme özelliğine sahiptir.

Mermi Çekirdeği Mukayese Mikroskobu

- Suç konusu ve mukayese mermi çekirdeklerinin incelenmesinde kullanılır.
- Olay yerinden elde edilen mermi çekirdekleri ile suç konusu ateşli silahlardan elde edilen mermi çekirdeklerinin karşılaştırılır.

Alevsiz AAS (GFAAS)

- Analiz kolaydır,
- Hassasiyeti yüksektir,
- GFAAS'de yapılan bir seri analiz sonucunda elde edilen Sb, Ba ve Pb miktarları

Sb >35 ng

Ba >150 ng

Pb >800 ng

ise anlamlıdır.

Svap Bölgesi	Antimon(ng)	Baryum(ng)	Kurşun(ng)
Sağ Üst	78	212	1537
Sol Üst	12	75	345
Sağ Avuç içi	5	90	210
Sol Avuç içi	21	79	320

Sınır değerleri(ng) : Sb:35; Ba:150; Pb:800

Bu test ölü kişinin sağ elinin üstünde pozitif atış artığı olarak yorumlanmıştır.

ATEŞLİ SİLAHLARDA ATIŞ MESAFESİNİN BELİRLENMESİ

- İlk önce giysiler düz bir zemin üzerine serilerek ön inceleme ile merminin girdiği yerler tespit edilir.
- Daha sonra belli miktarda tartarik asit çözeltisi hazırlanır.
- Filtre kağıtları 30 x 30 ebatlarında kesilerek, deliğin etrafına yerleştirilir. Hazırlanmış olan tartarik asit bu filtre kağıdının üzerine spreyleneir.
- Kağıt atış artığını iyice emsin diye giysi üzerine kuvvetle bastırılır.
- Filtre kağıdı düz zemin üzerine yerleştirilir. Üzerine sodyum rodizonat spreyi ile renklendirilir. Kağıtta gözlenen renklenmeye göre

Bitişik atış ise, deliğin etrafında pembe turuncu halka

Yakın atış ise, renkler deliğin her tarafına yayılmış

Uzak atış ise, halkanın etrafında noktalar halinde

ATIŞ ARTIKLARININ AAS İLE TAYİNİNE GENEL BAKIŞ

- Atomik adsorpsiyon spektroskopisi,
- Atomlaştırıcıya göre sınıflandırılır.
- Alev ile atomlaştırma (FAAS)
- Elektrik akımı ile atomlaştırma (ETAAS)
- Plazma ile atomlaştırma(ICP)

ATIŞ ARTIKLARININ AAS İLE TAYİNİNE GENEL BAKIŞ

- Elektro termal atomlaştırma yani grafit fırın atomik absorpsiyon spektroskopisi ile kurşun, baryum ve antimon tayin edilir.
- Avuç içi veya dışından atış artığı alınır.
- Bunun için, nitrik asitle ıslatılmış pamuk svaplar kullanılır.

ATIŞ ARTIKLARININ AAS İLE TAYİNİNE GENEL BAKIŞ

- Grafit fırın AAS yönteminde, analit 5-6 mm çapında 5-6 cm uzunluğunda grafitten yapılmış borunun içine damlatılır. Isıtılır.
- Önce 5-30 saniye 80-120 santigrat derecede tutulur. Buna kurutma denir
- 50-30 saniye 300-900 santigrat derecede tutulur. Buna ise kül etme denir.

ATIŞ ARTIKLARININ AAS İLE TAYİNİNE GENEL BAKIŞ

- Daha sonra sıcaklık birdenbire 1500-3000 santigrata 1-2 saniye çıkarılır. Bu işleme atomlaştırma denir.
- Daha sonra analite ait absorpsiyon sinyali ölçülür

ATIŞ ARTIKLARININ ICP-OES İLE TAYİNİNE GENEL BAKIŞ

- ICP-OES indüktif eşleşmiş plazma optik emisyon spektroskopisidir.
- ICP cihazları kuvarsdan yapılmış iç içe geçmiş üç silindirden oluşur.
- ICP cihazlarının monokromatorlarının ayırma gücü yüksektir.

ATIŞ ARTIKLARININ ICP-OES İLE TAYİNİNE GENEL BAKIŞ

- Ancak pahalıdır.
- Çok fazla argon harcanır.
- Çevre kirliliğine sebep olur.
- ppb düzeyinde analiz eder.

ATIŞ ARTIKLARININ SEM İLE TAYİNİNE GENEL BAKIŞ

- Taramalı elektron mikroskopta (SEM) numune yüzeyi yüksek enerjili bir elektron demeti ile taranır.
- Yüzeyden çeşitli sinyaller oluşturulur.
- Bunlar geri saçılmış elektronlar ve ikincil elektronlardır.

ATIŞ ARTIKLARININ SEM İLE TAYİNİ

- Bu analiz yöntemi atış artıklarının bölgesel dağılımını verir.

